shrIshyAmastotram

શ્રીશ્યામસ્તોત્રમ્

Document Information

Text title : shyAmadevastotram

File name : shyAmadevastotram.itx

Category : deities_misc

Location : doc_deities_misc

Author : ShyAmabhakta khATunivAsI paNDit rAmaprasAda sharmA

Transliterated by : anonymous456an at gmail.com

Proofread by : anonymous456an at gmail.com

Description-comments : shyAmadevopAsana Puja book by Shri Kishor Mishra

Latest update : October 2, 2020

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 3, 2021

sanskritdocuments.org

shrIshyAmastotram

શ્રીશ્યામસ્તોત્રમ્

અબ્જયોનિશૂલપાણિપાકશાસનાદિકૈ-
ર્દૈવસિદ્ધકિન્નરૈશ્ચ વન્દિતં રમાપતિમ્ ।
ચક્રપાણિમુત્તમં ગુણાકરં કૃપાનિધિં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ પાપનાશનમ્ ॥ ૧॥

વેણુગાનતત્પરં સ્વગોપ્યગોપમણ્ડનં
કાલચૈદ્યદન્તવક્ત્રમાગધાદિખણ્ડનમ્ ।
પૂતનાબકાસુરાદિકેશિકંસનાશનં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ શત્રુનાશનમ્ ॥ ૨॥

ચન્દ્રહાસશોભિતં સુપિચ્છગુચ્છમસ્તકં
કુઙ્કુમાદિચર્ચિતં વિલોભિલોલલોચનમ્ ।
હારકુણ્ડલત્વિષાસુશોભિનીલકુન્તલં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ વિશ્વમોહનમ્ ॥ ૩॥

અર્થ-

બ્રહ્મા, શિવ, ઇન્દ્ર ઇત્યાદિ દેવતાઓં, સિદ્ધ તથા કિન્નરોં સે સ્તુતિ કિયે
ગયે લક્ષ્મીપતિ, સુદર્શન-ચક્ર-ધારી, પુરુષોત્તમ, ગુણગણોં કે
સમુદ્ર, દયાસાગર, સર્વસમર્થ, ભક્તજનોં કે પાપનાશક ભગવાન્
શ્રીશ્યામદેવ કો સવિનય પ્રણામ હૈ ॥ ૧॥

જો ભગવાન્ વંશી કે ગાન મેં તત્પર હૈં। અપની પાલનીય ગોપમણ્ડલી કે
સુશોભિત મુખિયા હૈં। કાલયવન જૈસે પ્રચણ્ડમ્લેચ્છ, શિશુપાલ,
દન્તવક્ત્ર, જરાસન્ધ જૈસે પ્રબલ-પ્રતાપી રાજાઓં કે અહઙ્કાર કો
ખણ્ડિત કરને વાલે હૈં। પૂતના-રાક્ષસી, બકાસુર, અઘાસુર આદિ
માયાવી અસુરોં, કેશી, કંસ આદિ કા નાશ કરને વાલે હૈં। ભક્તજનોં
કે શત્રુઓં કો નષ્ટ કરને વાલે સર્વસમર્થ ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ
કો સવિનય નમસ્કાર હૈ ॥ ૨॥

જિનકે મુખ પર ચન્દ્રમા કે સમાન હૃદયહારી મુસકાન સર્વદા
સુશોભિત હૈ ઔર ઉનકા મોર કે પંખોં કે ગુચ્છોં કે મુકુટ સે
અલંકૃત મસ્તક હૈ। જો કેસર, કસ્તૂરી, કુંકુમ (રોલી) આદિ
દિવ્યચન્દનોં સે ચર્ચિત હૈં। જિનકે સમસ્ત પ્રાણિયોં કો લુભાને વાલે
ચઞ્ચલ નેત્ર હૈં। ગલશોભી હાર એવં કાનોં કે મકરાકૃતિ કુણ્ડલોં
સે કાલે ઘુંઘરાલે બાલ સુશોભિત હો રહે હૈં। ઐસે વિશ્વમોહન,
સર્વસમર્થ, ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ કો સવિનય નમસ્કાર હૈ ॥ ૩॥

Meaning

He, to Whom the foremost amongst Gods- Brahma, Shiva, Indra et cetera, offer their veneration. All the Gods, Siddhas, Kinnaras and other divine beings are resolved only to His worship.
He, Who is the amorous consort of MahaLakshmi and holds the Chakra(divine disc). He is full of Divine Good Qualities and is the foremost amongst all. That Krishna Who is receptacle of compassion, I pay obeisances to that Supreme God ShyamaDeva, Who obliterates the sins of His devotees. ..1..

Who is fervent to play His flute and is the leader of his group of cowherds. Who besmirched the insolence of great Kings such as KaalaYavana, ShishuPaala, DantaVaktra, Jarasandha and others. That Supreme Lord who brought the astutious demons like Putanaa, Bakasura, Aghasura et cetera, and others such as Keshi, Kansa et cetera, to an end. I bow to Him, the Ultimate God ShyamaDeva, Who is annihilator of enemies of His devotees. ..2..

Whose face shines like a mirthful moon and His head is baroque with cluster of Peacock feathers. His body is besmeared with ambrosial sandal wood paste and KunKuma, and He has enticing eyes rolling in rapture. Whose hair is of entrancing deep blue colour and which is gleaming with His scintillating neck carcanet and ear cuffs. I offer salutations to Supreme Lord ShyamaDeva, Who mesmerises the Universe with His Divine Form. ..3..

ઇન્દ્રમાનખણ્ડનં ગિરીન્દ્રશીલહસ્તકં
ગોપબાલધેનુવત્સગોપિકાર્તિનાશનમ્ ।
ભક્તભીતિહારકં દવાગ્નિપાનકારકં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ ભક્તપાલકમ્ ॥ ૪॥

ગોપકન્યકાવૃતં કલિન્દકન્યકાતટે
ચારુનર્મશોભિતં કદમ્બપાદપે સ્થિતમ્ ।
બાલકૃષ્ણમીપ્સિતાર્થદાયકં પતિં હરિં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ કામદાયકમ્ ॥ ૫॥

કુબ્જવેશ્મમધ્યગં સકામકામિનીધૃતં
ચુમ્બિતાધરામૃતં પ્રસન્નવક્ત્રપઙ્કજમ્ ।
પ્રફુલ્લપઙ્કજેક્ષણં સુકૌસ્તુભાઙ્ગભૂષણં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ કેલિકારકમ્ ॥ ૬॥

અર્થ-

જો ઇન્દ્ર જૈસે શક્તિસંપન્ન દેવરાજ કે ઘમણ્ડ કો ચૂર કર દેતે હૈં। પર્વતશ્રેષ્ઠ ગોવર્ધન કે ઉઠાને મેં જિનકા હાથ સિદ્ધ હૈ। ગોપબાલક, ગૌઓં કે બછડે, ગોપિકાયેં આદિ નિર્બલ પ્રાણિયોં કી નાનાવિધ આપત્તિયોં કા નાશ કરને વાલે હૈં। ભક્તજનોં કે ભય કે વિનાશક હૈં। દાવાગ્નિ (જંગલી અગ્નિ) કો મુખ સે પીકર શાન્ત કરતે હૈં। ઐસે ભક્તપાલક, સર્વસમર્થ, ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ કો સવિનય પ્રણામ હૈ ॥ ૪॥

જો પુણ્યસલિલા યમુનાનદી કે કિનારે મેં ગોપકન્યાઓં સે ઘિરે હુએ, કદમ્બ કે પેડપર બૈઠે હુએ, ચીરહરણ કી મનોહારી ક્રીડા-લીલા કે રસિક હૈં। સમસ્ત અભિલાષાઓં કે અનુકૂલ વર દેને વાલે, જગત્પતિ નારાયણ, જો બાલક કૃષ્ણ કે રૂપ મેં ભી હૈં, ઉન મનોવાંછિત-વરદાતા, સર્વસમર્થ ભગવાન્ શ્યામદેવ કો સવિનય નમન હૈ ॥ ૫॥

જો પ્રાર્થના પર કુબ્જા-જૈસી સાધારણ સેવિકા કે ઘર મેં ભી પધારતે હૈં। રૂપમોહિત, કામદેવ કે વશીભૂત કામિનિયોં સે પકડે જાતે હૈં ઔર વે ઉનકા ચુમ્બન ઔર અધરામૃત-પાન કરતી હૈં। જિનકા સર્વદા-સુન્દર કમલ કી ભાઁતિ મુખમણ્ડલ હૈ, વિકસિત કમલ કે

સમાન નેત્ર હૈં, સુન્દર કૌસ્તુભમણિ જિનકા અંગભૂષણ હૈ, ઉન
લોક-લીલા-કારક, સર્વસમર્થ ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ કો સવિનય
નમસ્કાર હૈ ॥ ૬॥

Meaning
Who destroys the false arrogance of the great Gods like Indra, the King of Gods. Who easily upheld the great mountain Govardhana in His hands. Who is assiduous towards removing afflictions of cowherds, calves of cows, the cow-herd damsels, and other fragile beings. Vishnu is the extirpater of all fears and anxieties of His devotees. And He tranquilises all the beings by Himself consuming the conflagrations of the forest of this material world. To that nurturer of devotees, I bow down to Foremost God ShyamaDeva. ..4..

Krishna is always clustered by cowherd damsels on the banks of Daughter of Kalinda mountain, id est River Yamuna. His face is embellished with His small smile and He reposes under the Kadamba tree. Who is in form of small baby and confers all the desires of devotees. To that Lord Hari, I pay obeisances to ShyamaDeva, the Supreme God. ..5..

Who arrived even to the cottage of as insignificant people as Kubjaa for her ardent devotion (this shows Krishna's ineffable compassion and love towards devotees). And He is captured by glamorous damsels who are enamored by His charm and constantly drink the nectar of His lips by kissing Him on His lotus face which is blossoming with exuberance. Whose eyes are like blossoming lotuses and Kaustubha Mani adorns as His jewellery. I revere that Great God ShyamaDeva, Who is always enthusiastic to do Leela (Divine Plays, Pastimes). ..6..

નન્દગોપમણ્ડનં યશોદયા વિભૂષિતં
બાલકેલિકારકં મનોહરં વિભાકરમ્ ।

કિઙ્કિણીકુતૂહલેન નૃત્યગીતનાદિતં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ યોગદાયકમ્ ॥ ૭॥

વિશ્વભાવકારકં મનોરથપ્રદાયકં
વેદશાસ્ત્રવન્દિતં નિરઞ્જનં નિરામયમ્ ।
યજ્ઞકર્મસાધકં દ્વિજાર્તિમોહબાધકં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ સિદ્ધિદાયકમ્ ॥ ૮॥

રત્નયુક્તમસ્તકં મુનીપ્સિતં વરપ્રદં
કૌરવાદિદુષ્ટરાજપીડકં ક્ષમાકરમ્ ।
સૂર્યબિમ્બમધ્યવર્તિતેજસા પ્રપૂરિતં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ ભાનુમધ્યગમ્ ॥ ૯॥

અર્થ-

વ્રજરાજ નન્દરાય કી પ્રજારૂપ ગોપોં કે શોભાકારી હૈં। યશ ઔર દયા
સે વિભૂષિત (યશોદા-નન્દન) બાલકોં કી ક્રીડા કો ભી અપનાનેવાલે,
મનોમોહક દિવ્યરૂપસંપન્ન, અન્ધકાર મેં ભી અપની રૂપપ્રભા સે
પ્રકાશ કરને વાલે હૈં। પૈર મેં પહની હુઇ પાયલ કે ઘુંઘરૂ
બજાને કી ચાહ સે નાચ-ગાન સે નાદસંપન્ન, યોગસાધના કે વરદાતા,
સર્વસમર્થ, ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ કો સવિનય નમસ્કાર હૈ ॥ ૭॥

સમસ્ત વિશ્વ કી સત્તા કો કરને (રખને) વાલે, ચર-અચર જગત્ કી
માનસિક સત્-અભિલાષાઓં કે પ્રદાતા હૈં। વેદ એવં શાસ્ત્રોં કી સ્તુતિયોં
કે દ્વારા વન્દનીય, નિર્મલ, નિવિકાર હૈં। યજ્ઞ આદિ સત્કર્મ કે સાધક
હૈં। દ્વિજ (અપને જન્મ ઔર વેદોં મેં શ્રદ્ધા રખનેવાલે) જનોં કે
કષ્ટ એવં મોહ કો હટાને વાલે, સર્વ-સિદ્ધિ-વિધાતા, સર્વસમર્થ,
ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ કો સવિનય નમન હૈ ॥ ૮॥

રત્નજટિત મુકુટ સે મણ્ડિત મસ્તક વાલે હૈં। અષ્ટાંગયોગ મેં
નિરત મુનિગણોં કે ચાહે હુએ ધ્યેય દેવતા ઔર વરદાતા હૈં। કૌરવ
આદિ દુષ્ટબુદ્ધિ-શક્તિસમ્પન્ન રાજાઓં કે ભી દમનકારી હૈં ઔર
સર્વ-શક્તિ-સંપન્ન હોતે હુએ ભી ક્ષમાકારી હૈં। સૂર્યમણ્ડલ કે
તેજ સે ભી અધિક તેજસ્વી, સૂર્યમણ્ડલ કે મધ્ય મેં ભી ઉપાસનીય,
સર્વસમર્થ, ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ કો સવિનય નમસ્કાર હૈ ॥ ૯॥

Meaning

Narayana is the elegant leader of subjects of Nanda's cowherds. He is always ornated by His Mother Jashoda when He plays in His enchanting child form and coruscate like a Sun, guiding world away from darkness. Who is surrounded by the ebullient noise of clattering anklets during the great festive dance and singing. To that Great lord ShyamaDeva, I devote myself to the Giver of union with His Supreme Self. ..7..

Who brought this World into existence and then fulfills all the mind-born desires of the entire world. Who is the Infallible and Omnipotent Supreme Lord invocated in all the Vedas and Shaastras. Who alone is the benefactor of all the Yagya(holy fire sacrifice ritual) and other rituals and expatriates the tribulations of the Twice-Born persons and removes their bondage to this world. I prostrate to that Ultimate Lord ShyamaDeva, who graciously bestows all the Siddhis (spiritual supernatural powers). ..8..

Whose head is ornamented with jewel studded crown and the Munis and Sages adore only His worship. Shri Raama grants all the wishes of devotees. He torments all the atrocious people like the evil kings Kauravas and others, but instantly forgives all those who bow to Him with full devotion and love. Who is resplendent with the rays of middle of Sun Disc(the brightest rays), I venerate that Great Lord ShyamaDeva, Who rests in middle of Sun and thus illuminates the entire world. ..9..

વેદમન્ત્રયન્ત્રતન્ત્રશબ્દસારદાયકં
ધર્મમાર્ગવર્દ્ધકં હ્યધર્મમાર્ગનાશકમ્ ।
રાગતાપશોકકોપદુઃખદૈત્યનાશકં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ વિત્તસાધકમ્ ॥ ૧૦॥

જ્ઞાનમાનબુદ્ધિવૃદ્ધિકારકં ખલાપહં
દુષ્ટદૈત્યનાશનં મુનીન્દ્રવૃન્દવન્દિતમ્।

સર્વલોકસેવિતં શિવપ્રિયં ક્ષમાકરં
શ્યામદેવમીશ્વરં નમામિ સર્વસાક્ષિણમ્ ॥ ૧૧॥

ગૃહસુતધનતેજઃસ્ત્ર્યાદિસર્વપ્રદાતા
નિગમગુણવિનેતા કાલભીતિપ્રભેતા।
અરિકુલવધકર્તા ભક્તકાર્યાતિચેતા
જગતિ જયતિ દેવઃ શ્યામદેવઃ પ્રતાપી ॥ ૧૨॥

અર્થ-
વેદોં કે મન્ત્ર, વિભિન્નકાર્યોં કે સાધક યન્ત્ર, તન્ત્ર કે પ્રભાવકારી શબ્દોં મેં ચમત્કાર કા બલ દેનેવાલે હૈં। ધર્મ-મર્યાદા કે માર્ગ કો બઢાનેવાલે ઔર અધર્મ કે માર્ગ કો નષ્ટ કરનેવાલે હૈં। જીવોં કે રાગ, સંતાપ, શોક, ક્રોધ, દુખ, પ્રેત, પિશાચ, દૈત્ય આદિ કી બાધા કો હટાને વાલે હૈં। માનવ જીવન કે અપેક્ષિત સર્વવિધ ધન કી સિદ્ધ કરનેવાલે, સર્વસમર્થ, ભગવાન્ શ્યામદેવ કો સવિનય નમસ્કાર હૈ ॥ ૧૦॥

જીવોં કે જ્ઞાન-સમ્માન-બુદ્ધિ કો બઢાનેવાલે, દુષ્ટ મનોભાવ વાલે ખલ વ્યક્તિયોં કો દૂર કરને વાલે, પ્રબલદુષ્ટ દૈત્ય કી પ્રભાવશક્તિ કો નષ્ટ કરને વાલે ઔર યોગ-સામર્થ્ય સે સમ્પન્ન મુનિવરોં કે સમૂહ દ્વારા શ્રદ્ધા સે વન્દિત હૈં। સમસ્ત લોક-નિવાસિયોં સે સેવિત, યોગિરાજ મહાદેવ શિવ કે પ્રિય હૈં। સમસ્ત ત્રુટિયોં, અપરાધોં કો ઉદારતા સે ક્ષમા કરને વાલે, સભી કર્ત્તવ્યોં કે દ્રષ્ટા-સાક્ષી, સર્વસમર્થ ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ કો સવિનય નમન હૈ ॥ ૧૧॥

મકાન, ભૂમિ, પુત્ર, ધન, તેજ (વ્યક્તિત્વ), કલત્ર આદિ સમસ્ત ભોગસાધનોં કે દાતા હૈં। સમસ્ત શુભ કલ્યાણકારી ગુણોંકે શિક્ષક હૈં તથા કાલકે ભય કો દૂર કરને વાલે હૈં। શત્રુગણોં કો સમૂલ નષ્ટ કરનેવાલે, ભક્ત કે કાર્ય કે પ્રતિ અત્યધિક ધ્યાન દેને વાલે, પ્રબલપ્રતાપી, દેવવિગ્રહધારી, ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ કી ઇસ જગત્ મેં જય-જયકાર હૈ ॥ ૧૨॥

Meaning
Who is Endower of essence of all the Vedas, Mantras, Yantras,

Tantras and all the Words and Letters. He exalts the path of righteousness and annihilates the path of sin and evil. Who destroys the demons of attachment, tormentation, misery, anger and sorrow, salutations to Supreme God ShyamaDeva, Who lavishes prosperity to devotees. ..10..

He who increases the Knowledge, Recognition and Intellect of His devotees and dispels the reprobate people away. Who expunges the malicious Demons and is venerated by assemblage of Munis and Sages. Raama is served by all the worlds and is the beloved God of Maheshvara Shiva. I pay obeisances to the most lovingly forgiving Supreme Lord ShyamaDeva, Who beholds the entire creation. ..11..

Krishna is bestower of home, children, prosperity, recognition, consort and all the desires of devotees. He is the preceptor of right conduct mentioned in Vedas and exterminator of fear of death. He erases the entire enemies of devotees from the very root and is extremely appetent to fulfill all the desired ends of His devotees. The Divine God Shyaama always shines Eminent and Victorious in all the worlds. ..12..

સ્તોત્રં સદા કાર્યકરં નરાણાં
રામપ્રસાદેન કૃતં મનોજ્ઞમ્ ।
યથેપ્સિતાશેષમનોરથં વૈ
લભેત સિદ્ધિં કુલકીર્તિમાયુઃ ॥ ૧૩ ॥

અર્થ-
યહ સ્તોત્ર મનુષ્યોં કે મનચાહે કાર્ય કો સર્વદા પૂર્ણ કરતા હૈ।
ઇસ સુન્દર સ્તોત્ર કો ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ કી કૃપા સે 'રામપ્રસાદ'
નામક ભક્ત ને બનાયા હૈ। ઇસ સ્તોત્ર કે પાઠ કે દ્વારા મનુષ્ય અપની
ઇચ્છા કે અનુકૂલ સર્વવિધ ભાવનાઓં કો, નાનાવિધ ચમત્કારી સિદ્ધિયોં
કો, કુલ કી કીર્તિ ઔર દીર્ઘ આયુષ્ય કો પ્રાપ્ત કરતે હૈં ॥ ૧૩ ॥

Meaning

This pleasant Hymn composed by RaamaPrasaada grants entire desires of human beings. The devotee eulogising Krishna with this powerful Hymn attains each and every desired wish and accomplishes all the Spiritual powers, honour of his family and longevity. ..13..

ભગવાન્ શ્રીશ્યામદેવ રાજસ્થાન કે અતિપ્રસિદ્ધ દેવતા હૈં
ઔર લાખોં ઘરોં કે કુલદેવ, ઇષ્ટદેવ હૈં । શ્રીશ્યામદેવ
કો કથા સંસ્કૃતસાહિત્ય કે અનુપમ નિધિ પુરાણોં મેં ઉપલબ્ધ
હૈં। શ્રીશ્યામપ્રભુ કી વિસ્તૃત કથા મહર્ષિ વેદવ્યાસ-રચિત
અષ્ટાદશ મહાપુરાણોં મેં સે અન્યતમ, પ્રધાન સ્કન્દ-પુરાણ કે
કૌમારિકાખણ્ડ મેં મિલતી હૈ । યહ કથા પાઁચ અધ્યાયોં (૩૪૫
શ્લોકોં) મેં હૈ, જો અતીવ સુન્દર, રોચક એવં ઉપદેશપ્રદ હૈ ।
ઇસકે અતિરિક્ત ભારતસાર મેં ભી સંક્ષિપ્ત શ્રીશ્યામદેવકથા
દો અધ્યાયોં (૪૬ શ્લોકોં) મેં કિઞ્ચિત્ રૂપાન્તર સે ઉપલબ્ધ હોતી હૈ ।

Encoded and proofread by anonymous456an at gmail.com

shrIshyAmastotram
pdf was typeset on December 3, 2021

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*